

SUOJELUESITYKSEN TEKIJÄ

Museovirasto 18.10.2022

ESITYKSEN KOHDE

Arlan sauna, Kaarlenkatu 15, Helsinki
Kiinteistötunnus on 91-11-339-20
Rakennustunnus 1031709461

ESITYKSEN SISÄLTÖ

Esityksessä kerrataan saunan historiaa ja todetaan, että suomalainen saunakulttuuri on tuhansia vuosia vanha. Suomessa yleiset saunat kehittyivät 1800-luvun lopulta alkaen teollistumisen ja kaupungistumisen seurauksena. Sotien jälkeen ne harvenivat asumismukavuuden parantuessa. 2000-luvun vaihteessa yleiset saunat yleistyivät, mutta saunakulttuurin murroksista selvinneet perinteisemmät yleiset saunat ovat kuitenkin harvinaisia.

Saunojen lähtökohtana oli kohtuullisten hygieniatarpeiden täyttäminen kaupungeissa ja muissa ympäristöissä, kuten teollisuusyhdyskunnissa. Ne liittyvät aikaan, jolloin asuttiin ahtaasti ja puutteellisesti varustelluissa asunnoissa.

Saunaperinne Suomesta valittiin Unescon aineettoman kulttuuri-perinnön luetteloon joulukuussa 2020. Saunakulttuuri on Suomessa vahva ja elinvoimainen, ja omaperäisen saunaperinteen jatkuvuutta vaalitaan. Yleisillä saunoilla on ollut ja on saunaperinteen ylläpitäjänä tärkeä rooli.

Esityksen mukaan perinteisiä suomalaisia yleisiä saunoja ovat Arlan saunan ohella Kotiharjun sauna Helsingissä ja Rajaportin sauna Tampereella. Unescolle lähetetyssä hakemuksessa suojelutoimien joukossa on mainittu myös edellä mainittujen kolmen yleisen saunan suojeleminen. Esityksen tarkoituksena varmistaa, että myös perinteisiin yleisiin saunoihin liittyvä kulttuuriperintö eläisi edelleen.

Esityksessä kuvataan tarkoin vuonna 1929 valmistuneen seitsenkerroksisen klassistisen kerrostalon rakennushistoriaa ja ilmettä. Yleinen sauna on toiminut rakennuksen pihasiivessä kahdessa kerroksessa kiinteistön valmistumisesta asti. Sauna tarjosi alkuvuosikymmeninä peseytymismahdollisuudet lähikorttelien asukkaille, joilta puuttuivat asuntokohtaiset peseytymistilat.

Saunan sisätiloissa on tehty joitakin uudistuksia. Vuonna 1951 löyly- ja pesutilojen seinät ja lattiat kaakeloitiin. Nykyiset polveilevat vaatekaappirivistöt ovat 1960-luvulta. Kiukaiden lämmitystapa vaihdettiin puusta maakaasuksi vuonna 1970.

Saunan ensimmäisessä kerroksessa on pieni lipunmyyntikioski ja naisten puoli. Tilat koostuvat pienestä eteisestä ja wc:stä, puku- ja vilvoitteluhuoneesta, sen yhteydessä olevista pienemmästä yhteistilasta (irrationaalinen vanha henkilövaaka), pesuhuoneesta penkkeineen sekä löylyhuoneesta. Löylyhuoneen lauteet ovat kahdella sivulla, kerta-lämmitteinen metallivaippainen kiuas on oven vieressä. Kiukaassa on luukku pitkävartisella kauhalla tapahtuvaa löylyn luomista varten. Kiinteät lauteet ovat kivipäälysteiset, muutoin laatoitetut. Pesuhuoneen toisella päätyseinällä on suihku ja toisella pesuämpäreille varattu penkki. Peseytymistä varten on jalustaltaan kaakeliset, päältä puiset penkit. Tilassa on myös kiinteä pesupöytä pesijältä tilattavaa pesua varten.

Miesten puolelle käydään kaarteisen porraskäytävän kautta. Tilat koostuvat naisten puolen kanssa yhtenevästä eteisestä ja wc:stä, puku- ja vilvoitteluhuoneesta, sen yhteydessä olevista pienemmästä yhteistilasta, pesuhuoneesta penkkeineen sekä löylyhuoneesta.

Museovirasto katsoo, että Arlan saunalla on rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä. Se on yksi kolmesta säilyneestä 1900-luvun alkupuolella rakennetuista ja toimintansa aloittaneista yleisistä saunoista Suomessa (harvinaisuus). Se on tilaohjelmaltaan ja varustukseltaan tyypillinen kaupungin asuinrakennuksen yhteyteen rakennettu yleinen sauna (tyypillisuus). Sauna edustaa suomalaista saunaperinnettä, joka on valittu Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon ensimmäisenä suomalaisena kohteena. Yleiset saunat ovat myös kaupunkikulttuurin merkittävä ilmiö (edustavuus). Arlan saunassa on säilynyt sen alkuperäinen tilaohjelma ja varustelu (alkuperäisyys). Sauna on perustettu aikana, jolloin Helsingin työläiskaupunginosissa oli tavanomaista peseytyä viikoittain läheisessä yleisessä saunassa (historiallinen todistusvoimaisuus).

Lausunnossa kerrataan rakennusperintölain 3 § 2 momentti, jonka mukaan suojelu voi koskea myös rakennuksen osaa tai sen kiinteää sisustusta. Museoviraston mukaan Arlan sauna muodostaa historiallisesti ja toiminnallisesti yhtenäisen sekä erityisen rakennuksen osan. Sen valtakunnallisten suojeluarvojen turvaaminen rakennusperintölain nojalla on perusteltua, koska asemakaavassa annettavat suojelumääräykset eivät tähän riitä.

Museovirasto esittää Arlan saunan sisätilojen ja kiinteän sisustuksen suojelua rakennusperintölain nojalla niiden valtakunnallisen merkityksen ja erityisten saunaperinnearvojen turvaamiseksi.

Suojelun tarve kohdistuu porraskäytävässä ulko-oveen, lipunmyyntikioskiin mukaan lukien sen luukullinen ovi ja ikkuna, kattoon, seinään, toiseen kerrokseen johtavan portaikon askelmiin, kaiteeseen sekä porrastasanteen ikkunaan ja ikkunapenkkiin.

Pukeutumis- ja vilvoitteluhuoneissa suojelun tarve kohdistuu kolmeen polveilevaan kaappirivistöön ja niiden edustalla oleviin kiinteisiin istumapaikkoihin, ikkunoihin, ikkunapenkkeihin, lattiaan, seiniin ja kattoon. Eteisessä suojelun tarve kohdistuu oviin.

Pesuhuoneissa suojelun tarve kohdistuu metalliseen oveen, laatoitettuihin seiniin ja lattiaan, kattoon, kiinteisiin penkkeihin ja pesupöytään.

Löylyhuoneissa suojelun tarve kohdistuu metalliseen oveen, metallivaippaiseen kiukaaseen, laatoitettuihin päältä kivisiin lauteisiin ja sen kaidepuuhun, laatoitettuihin seiniin ja lattiaan sekä kattoon.

Museovirasto esittää saunalle seuraavia suojelumääräyksiä:

1. Suojeltavia sisätiloja on hoidettava ja käytettävä siten, ettei niiden kulttuurihistoriallinen arvo heikenny. Korjaus- ja muutostöiden tulee perustua saunan historian, alkuperäistoteutuksen, muutosvaiheiden ja säilyneisyyden hyvään tuntemukseen.
2. Suojeltavat sisätilat ja niiden kiinteä sisustus on säilytettävä ”suojelun kohdentumisessa” määritellyn mukaisesti.
3. Korjaamisen lähtökohtana on suojeltujen rakenteiden, rakennusosien, materiaalien ja pintojen säilyminen. Korjauskelvottomat rakennusosat voidaan uusida alkuperäistä tai vakiintunutta toteutusta vastaten.
4. Rakennus- ja talotekniset sekä käyttötarkoituksen edellyttämät muutokset on sovitettava suojeltavien sisätilojen ominaispiirteisiin.
5. Rakennusten korjaus- ja muutostöissä on kuultava Museovirastoa, joka myös antaa ohjeita suojelumääräysten soveltamisesta.

VAARANTAMISKIELTO

ELY-keskus määräsi 19.10.2022 kohteelle väliaikaisen vaarantamiskiellon.

KAAVOITUSTILANNE

Kortteli on osoitettu voimassa olevassa asemakaavassa (Piirustus 9699, 1990) asuinkeuhkalojen korttelialueeksi (AK). Rakennukselle on annettu suojelumääräys sr-2. Sisätiloja ei ole suojeltu.

LAUSUNNOT

Sauna Arla Perinneyhdistys ry. 19.12.2022

Yhdistys puoltaa saunan ja sen toiminnan säilymistä. Suojelua tukevat saunan kulttuurihistoriallinen arvo, saunan merkitys kotimaan vetovoiman kannalta sekä virkistymis- ja sosiaalinen merkitys.

Sauna on toinen Helsingin jäljellä olevista 1920-luvun yleisistä saunoista. Saunan kaasulla tapahtuva lämmitysmuoto, alkuperäisenä säilynyt sisustus ja arkkitehtoninen arvo ovat merkityksellisiä.

Lausunnossa viitataan Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon, jonne suomalainen saunakulttuuri on lisätty. Arlan saunassa käy paljon ulkomaalaisia vieraita ja se on ollut esillä ulkomaisessa mediassa. Kävijöitä houkuttelee saunan alkuperäinen kunto, minkä vuoksi tilat on suojeltava ja toiminnan jatkuvuus on turvattava.

Saunalla on suurta sosiaalista ja virkistyksellistä merkittävyyttä. Sauna on merkittävä kohtaamispaikka ja se on monen saunaharrastajan kohde. Saunan suojelun lisäksi myös saunatoiminnan jatkumisen turvaamista tulee edistää.

Helsingin kaupunki, 16.1.2023

Lausunnossa kerrataan asemakaavatilanne. Kaupunki katsoo, että asemakaavan mukainen suojelu ei kata Arlan saunan arvokkaiksi todettuja arvoja, kuten rakennuksen kiinteää sisustusta. Mainitusta johtuen Helsingin kaupungilla ei ole huomautettavaa Museoviraston esityksen tai ehdotettujen suojelumääräysten johdosta.

Esittelytekstissä viitataan rakennusperintölain 13 §:n mukaiseen valtion korvausvelvollisuuteen.

As Oy Arla 17.2.2023

Lausunnossa viitataan Helsingin hallinto-oikeudelle tehtyyn valitukseen. Valitus oli samansisältöinen varsinaisen ELY-keskukselle annetun lausunnon kanssa.

Lausunnon mukaan saunan tilat eivät ole alkuperäiset ja niissä on tehty muutoksia. Pesu- ja saunatilat on kaakeloitu 1950-luvulla ja nykyinen ilme on 1960- ja 1970-luvulla. Puulämmitteiset kiukaat muutettiin kaasulämmitteisiksi jälkimmäisellä vuosikymmenellä.

Tilojen tekninen kunto todetaan heikoksi ja korjausvelka suureksi. Kunnosta ja korjaustarpeesta hinta-arvioineen on erillinen liite. Tilat edellyttävät täydellistä peruskorjaamista muun muassa LVIS-tekniikan ja vesieristyksen sekä pintojen osalta. Kustannusarvio peruskorjauksen osalta on noin 220 000 € - 300 000 €.

Sisätilojen suojelun osalta huomautetaan, että alkuperäistä sisusta ei kiukaiden kuorien ja lipunmyyntikojun lisäksi juurikaan enää ole. Lisäksi suurin osa irtaimistosta kuuluu toimintansa lopettaneelle saunayrittäjälle.

Tiloja ei voi nykyisellään käyttää saunatoimintaan ja niiden museominen merkitsisi yhtiölle merkittäviä käyttörajoitteita ja aiheuttaisi taloyhtiölle mittavan taloudellisen tappion.

Lausunnon mukaan vastaavia saunatiloja on Helsingissä edelleen.

Lausunnossa kerrataan edelleen em. kustannusarviota ja esitetään erilaisia taloudellisia laskelmia muun muassa vuokratulojen osalta. Taloudellinen yhtälö on taloyhtiön näkemyksen mukaan likipitäen mahdoton, jotta toiminta voisi jatkua.

Saunan suojeleminen aiheuttaisi yhtiölle ja sen osakkaille kohtuuttoman taloudellisen rasituksen. Tiloja ei voisi myöskään käyttää muulla tarkoituksenmukaisella ja taloudellisella tavalla.

Lausunnon mukaan yhtiö ja sen osakkaat asetetaan kohtuuttomaan tilanteeseen, mikäli sauna suojellaan yleisenä saunana ja mikäli tiloja ei saa peruskorjata muun muassa vesieristyksen osalta tai että suojelupäätös vaikeuttaa tilojen vuokrausta.

Yhtiön mukaan rakennusperintölain mukaisia suojelun edellytyksiä ei ole, koska alkuperäisiä rakenteita ei edellä kerrotun mukaisesti ole.

Yhtiön lähtökohtana on, että vain ensimmäisen kerroksen sauna säilytetään, peruskorjataan ja vuokrataan.

Museovirasto 11.4.2023

Museovirasto kertoo annetut lausunnot. Asunto Oy Arlan lähtökohtainen esitys on, että vain alin kerros eli naisten osasto säilytettäisiin.

Museovirasto pitää Arlan saunan alkuperäistä tilaohjelmaa ja varustelua sen keskeisenä arvona. Tämä sisältää yleisen saunan rakenteiden ja pintojen vuosikymmenien mittaan tapahtuneen hienovaraisen uusimisen. Arlan sauna on nykytilassaan autenttinen perinteinen yleinen sauna. Sen tilat ovat kunnostettavissa nykytilannetta kunnioittaen ja niiden alkuperäiseen käyttöön pyrkien.

Suojelupäätös ei merkitse saunatilojen museointia, vaan tukee osaltaan saunakäytön jatkuvuutta ja elävää saunaperinnettä. Rakennusperintölain tarkoittaman kulttuurihistoriallisen merkittävyyden kriteerit täyttyvät Museoviraston näkemyksen mukaan Arlan saunan kohdalla harvinaisuuden, tyyppillisyyden, edustavuuden, alkuperäisyyden ja historiallisen todistusvoimaisuuden osalta.

Merkittävyyden arvioinnin perustana on suomalaisen perinteen mukaisesti yleisen saunan naisten ja miesten saunaosastot käsittävä toiminnallinen kokonaisuus. Tämä kokonaisuus toteutuu Arlan saunassa. Molempien saunaosastojen suojeleminen antaa mahdollisuuden elävän saunaperinteen jatkamiselle saunan alkuperäistä ja vakiintunutta luonnetta kunnioittaen. Museovirasto ei näe rakennusperintölain valossa aihetta muuttaa suojeluesityksensä tavoitetta naisten ja miesten saunaosastojen yhtäläisestä suojelusta.

KATSELMUS

28.8.2023

ELY-keskus toimitti saunalla katselmuksen. Katselmusmuistio on päätöksen liitteenä.

KOKOUS

18.10.2023

ELY-keskus järjesti suojeluasiasta kokouksen, johon osallistuivat ELY-keskuksen lisäksi As Oy Arlan ja Museoviraston edustajat. Kokousmuistio on päätöksen liitteenä.

Yhtiö toi esille saunatilojen mittavan korjausvelan ja kunnostamistarpeen. Tilojen käytön osalta taloyhtiöllä ei ole tarvetta saunalle. Lisäksi erillinen miesten ja naisten sauna -konsepti ole enää tarkoituksenmukainen. Saunarytystoiminta molemmissa kerroksissa ja etenkin toisessa kerroksessa ei ole mahdollista. Saunatoiminta ei saa aiheuttaa kuluja yhtiölle ja sen osakkaille.

Ensimmäisen kerroksen suojeleminen ja toisen kerroksen jättäminen suojelun ulkopuolelle saattaisi olla mahdollista. Mahdollinen suojeleminen ei saa vaikeuttaa tilojen korjaamista eikä käyttöä.

Museoviraston mukaan rakennusperintölain kriteerit täyttyvät ensimmäisen ja toisen kerroksen saunatilojen osalta. Ensisijaisena

tavoitteena on kokonaisuuden suojeleminen. Museovirasto on avoin myös muille vaihtoehdoille tilojen säilyttämisen osalta.

VIEREISTEN KIINTEISTÖJEN KUULEMINEN

ELY-keskus varasi rakennusperintölain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuille asianosaisille (viereiset ja vastapäiset kiinteistöt) tilaisuuden lausunnon antamiseen rakennussuojeluesityksestä.

Lausuntoja ei annettu. Päätös toimitetaan tiedoksi viereisille ja vastapäisille kiinteistöille.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus määrää Arlan saunan ensimmäisen kerroksen saunatilat suojeltavaksi. Toista kerrosta ei suojella.

Samalla elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus antaa seuraavat suojelumääräykset:

- 1. Ensimmäisen kerroksen suojeltavia sisätiloja on hoidettava ja käytettävä siten, ettei niiden kulttuurihistoriallinen arvo heikenny. Korjaus- ja muutostöiden tulee perustua saunan historian, alkuperäistoteutuksen, muutosvaiheiden ja säilyneisyyden hyvään tuntemukseen.**
- 2. Ensimmäisen kerroksen suojeltavat sisätilat ja niiden kiinteä sisustus on säilytettävä.**
- 3. Rakennus- ja talotekniset sekä käyttötarkoituksen edellyttämät muutokset on sovitettava ensimmäisen kerroksen suojeltavien sisätilojen ominaispiirteisiin. Korjauskelvottomat rakennusosat voidaan uusia alkuperäistä tai vakiintunutta toteutusta vastaten.**
- 4. Rakennusten korjaus- ja muutostöissä on kuultava Museovirastoa, joka myös antaa ohjeita suojelumääräysten soveltamisesta.**

Lähtökohdat

Suojeluesityksen mukaan saunaperinne Suomesta valittiin Unescon aineettoman kulttuuriperinnön luetteloon joulukuussa 2020. Saunakulttuuri on Suomessa vahva sekä elinvoimainen ja omaperäisen saunaperinteen jatkuvuutta vaalitaan. Yleisillä saunoilla on ollut ja on saunaperinteen ylläpitäjänä tärkeä rooli.

Esityksen tarkoituksena on varmistaa, että myös perinteisiin yleisiin saunoihin liittyvä kulttuuriperintö eläisi edelleen.

Helsingin kaupunki pitää suojeluesitystä perusteltuna.

Sauna Arla Perinneyhdistys ry pitää suojeluesitystä perusteltuna. Yhdistys ei ole rakennusperintölain tarkoittama asianosainen.

As Oy Arla suhtautuu saunan kokonaisvaltaiseen suojeluun kielteisesti, etenkin toisen kerroksen saunatilojen osalta.

Perustelut

Rakennusperintölain 3 §:n mukaan rakennusperinnön säilyttämiseksi voidaan suojella rakennuksia, rakennelmia, rakennusryhmiä tai rakennettuja alueita, joilla on merkitystä rakennushistorian, rakennustaiteen, rakennustekniikan, erityisten ympäristöarvojen tai rakennuksen käytön tai siihen liittyvien tapahtumien kannalta.

Rakennusperintölain 2.2 §:n mukaan rakennusperinnön suojelemisesta asemakaava-alueella sekä alueella, jolla on voimassa rakennuskielto asemakaavan laatimista varten, säädetään maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999). Rakennusperintölain 2.3 §:n mukaan lakia sovelletaan kuitenkin 2 momentin estämättä myös 2 momentissa tarkoitettulla alueella, jos: 1) kohteella on valtakunnallista merkitystä; 2) kohteen säilymistä ja suojelua ei voida turvata maankäyttö- ja rakennuslailla ja sen nojalla annetuilla säännöksillä tai määräyksillä tai 3) kohteen suojeluun tämän lain mukaisesti on erityisiä syitä asema-kaavoitustilanteen vuoksi.

Rakennusperintölain 2.3 §:n, 1. kohdan osalta ELY-keskus toteaa, että Arlan saunalla on rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa valtakunnallista merkitystä. Se täyttää myös rakennusperintölain 8 §:n kohdat 1, 2, 3, 4 ja 5.

Rakennusperintölain 2.3 §:n, 2. kohdan mukainen suojelu asemakaava-alueella tulee kyseeseen lähinnä sisätilojen suojelun osalta. Arlan saunan sisätiloja ei ole suojeltu asemakaavalla. Tontille ei olla laatimassa uutta asemakaavaa. Edellä kerrotun johdosta ELY-keskus katsoo, että rakennusperintölain 2.3 §:n kohdat 1, 2 ja 3 täyttyvät rakennusperintölain soveltamisen osalta suojeluvälineenä.

ELY-keskus katsoo Museoviraston tavoin, että suojelun edellytykset täyttyvät molempien kerrosten saunatilojen osalta. Toisaalta As Oy Arla on tuonut esiin painavia toisen kerroksen saunatilojen käyttöön ja taloudellisiin seikkoihin sekä riskeihin liittyviä näkemyksiä.

As Oy Arla vastustaa kokonaisvaltaista suojelua, vedoten muun muassa saunatoiminnan lakkaamiseen, saunan mittavaan peruskorjaus-tarpeeseen ja tästä johtuviin suuriin kustannuksiin.

Saunan suojeleminen aiheuttaisi yhtiölle ja sen osakkaille taloudellisen riskin ja rajoittaisi tilojen käyttöä, mikäli niitä ei voitaisi käyttää muuhun kuin saunatoimintaan. Saunatoimintaan niitä ei voi nykytilanteessa käyttää. Alkuperäistä sisustusta ei ole juurikaan ja irtaimisto kuuluu pääosin saunatoiminnan lopettaneelle saunayrittäjälle.

Asian osalta järjestetyssä neuvottelussa ensimmäisen kerroksen tilojen suojelemista pidettiin mahdollisena. Huolta kannettiin käyttötarkoituksen suojelusta tai korjaamisen vaikeutumisesta suojelun vuoksi.

Rakennusperintölain 3 §:n esitöiden mukaan suojelun kohteena on rakennusten ja rakennelmien ohella myös niiden välitön ympäristö,

kuten piha, puisto tai puutarha. Käyttötarkoitusta ei siis ole mahdollista suojella.

Ensimmäisen kerroksen tiloja on mahdollista käyttää toisinkin, kunhan tilaohjelma säilyy. Korjaustöiden osalta pintoja on mahdollista avata esimerkiksi putkien ja viemäreiden korjaamista varten. Tilojen ilme materiaaleineen (esimerkiksi seinien vaaleat kaakelit) tulee suojelumääräyksen kolmannen kohdan mukaisesti uusia korjausten jälkeen ennalleen.

ELY-keskus katsoo, että toisen kerroksen saunatilojen suojelematta jättämiselle on perusteet sen käytön epävarmuuden vuoksi ja tätä kautta taloyhtiölle ja sen osakkaille koituvan taloudellisen riskin takia.

ELY-keskus toteaa, että ensimmäisen kerroksen tilojen suojeleminen ei aiheuta taloyhtiölle normaalin kunnossa- ja ylläpidon osalta kohtuutonta kustannusrasitusta. Suojelupäätös ei estä tilojen korjaamista ja ylläpitoa. Tiloja on myös mahdollisuus käyttää yhtiöjärjestyksen ja voimassa olevan asemakaavan mahdollistamissa puiteissa muuhunkin toimintaan kuin saunakäyttöön.

Ensimmäisen kerroksen saunatilojen suojelulla turvataan yleisten saunojen kulttuuriperinnön säilyminen.

Suojelun tarve kohdistuu ensimmäisen kerroksen ulko-oveen ja lipunmyyntikioskiin sekä sen luukulliseen oveen ja ikkunaan.

Ensimmäisen kerroksen pukeutumishuoneessa suojelun tarve kohdistuu ikkunoihin ja ikkunapenkkeihin. Eteisessä suojelun tarve kohdistuu oviin.

Ensimmäisen kerroksen pesuhuoneessa suojelun tarve kohdistuu metalliseen oveen, kiinteisiin penkkeihin ja pesupöytään.

Ensimmäisen kerroksen löylyhuoneessa suojelun tarve kohdistuu metallivaippaiseen kiukaaseen, metalliseen oveen, kivisiin lauteisiin ja sen kaidepuuhun. Kiuasta on mahdollista lämmittää vapaasti valittavalla ja tarkoituksenmukaisimmalla lämmitysmuodolla.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki rakennusperinnön suojelemisesta (498/2010) §
1,2,3,4,5,7,8,9,10,21

VALITUSOSOITUS

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään kolmantenakymmenentenä (30) päivänä päätöksen

tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin muutosta haetaan, mitä muutoksia vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus päätöksen tiedoksisaantipäivästä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Hallinto-oikeuden kirjaamon virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
asiakaspalvelu/kirjaamo: 029 56 42069
puhelinvaihde: 029 56 42000
fax: 029 56 42079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Helsingin hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Henrik Wager ja ratkaissut alueidenkäyttöpäällikkö Tuomas Autere. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on päätöksen lopussa.

PÄÄTÖS

Asunto-osakeyhtiö Arla, saantitodistuksella
Museovirasto, saantitodistuksella

LIITTEET

Kartta
Katselmusmuistio 28.8.2023
Kokousmuistio 18.10.2023

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö, Rakennetun ympäristön osasto
Helsingin kaupunki / Kaupunginhallitus, rakennusvalvonta, Kymp,
kaupunginmuseo
Asunto Oy Helsinginkatu 23
Asunto Oy Kaarlonkatu 13
Asunto Oy Ylhäinen
Asunto-osakeyhtiö Helsinginkatu 22
Sauna Arla perinneyhdistys ry

Tämä asiakirja UUELY/13921/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/13921/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Wager Henrik 11.12.2023 15:03

Ratkaisija Autere Tuomas 11.12.2023 15:04